

GC RIEBER
FONDENE

GC RIEBER FONDENE | 2024

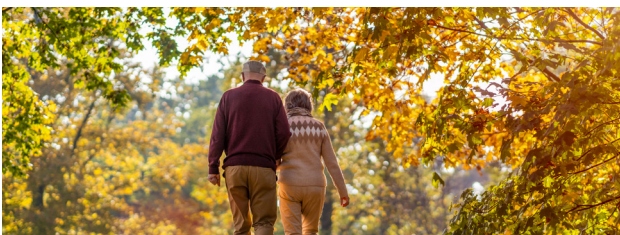
Seniorboliger under bygging på Marineholmen

GCRIEBER
FONDENE

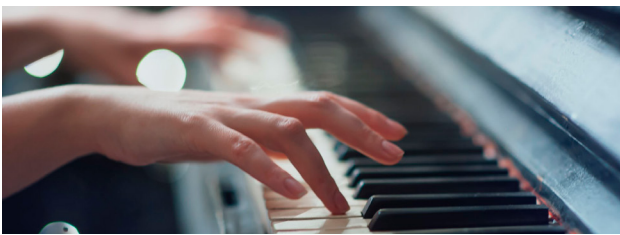
Innhold

Beretning fra styreleder.....	4
Om GC Rieber Fondene.....	6
Formål og styring	7

Sosiale formål

Helgeseter.....	10
Helgetun Seniorboliger	11
Frivillig arbeid som løser viktige samfunnsoppgaver.....	12
Barnas Fysioterapisenter i 2024.....	15
Festpillene i Bergen.....	17
Generasjon – en aldringsfestival.....	18

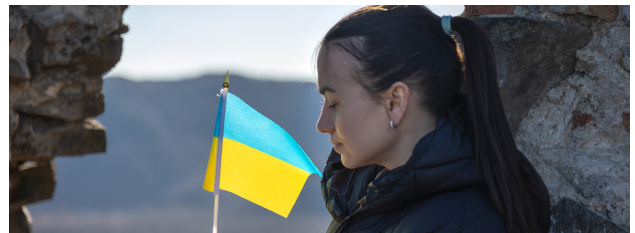
Kultur

Opera ved Fjorden.....	22
GC Rieber Fondenes sangstipend til unge sangtalenter.....	23
Opera Opptur.....	23
Bergen Filharmoniske Ungdomsorkester	24
Ishavnæringen – selfangstutstilling på ishavsmuseet	25

Forskning

Hydrofoner på Statsraad Lehmkühl.....	28
React Study Bergen	29
BetterAge	29

Internasjonale bidrag

Fritt Ukraina og HMM Helsehjelp Ukraina	32
---	----

Styreleder Bjart Nygaard.

Beretning fra styreleder

GC Rieber Fondene er en overbygning for fem stiftelser.

Den eldste og største stiftelsen ble opprettet for 96 år siden av grunnleggeren G.C. Rieber & Co. AS på Fløyen i forbindelse med feiring av selskapets 50-års jubileum. G.C. var en klok og fremsynt mann. Vedtektene ble utformet for å kunne dekke de til enhver tids behov. De første årene ble det gjerne delt ut penger ved alvorlig sykdom, død og begravelser. Dette er i dag utgifter som samfunnet dekker. G.C. la også inn i vedtektene at utdelingene fortrinnsvis skulle tildeles i Bergensområdet. Dette som en takk til Bergens befolkning for at hans forfedre ble tatt så godt imot da emigrantskipet de Zee Ploeg forliste utenfor Herdla i 1817.

«Ere være den som får to strå til å vokse der det før var ett»

GC Rieber leveregel nr. 7

Utvalgte hovedsatsingsområder

Kunst og kultur

Å støtte og videreutvikle opera og klassisk musikk i Bergen er et viktig satsingsområde, blant annet ved å hjelpe unge kunstnere gjennom stipendordninger. Dette gjelder særlig musikere i Bergen Filharmoniske Ungdomsorkester og unge operasangere i Bergen Nasjonale Opera.

GC Rieber Fondene har også et samarbeid med Festspillene med støtte til konserter på sykehjemmene i Bergen, slik at beboerne der også får oppleve Festspill.

Sosiale aktiviteter

Tilretteleggelse for folkehelse gjennom støtte til dugnadsgrupper som vedlikeholder og tilrettelegger våre turområder har lenge vært et satsingsområde. Vi finansierer utsetting av benker og bygging av grindbygg, klopper etc. Vi har i dag kontakt med 13 dugnadsgrupper til sammen utgjør ca. 250 personer som bruker av sin fritid i dette arbeidet. Dette er aktiviteter som gir sosialt fellesskap for deltakerne og er nyttig for samfunnet.

Helse- og forskningsrelaterte områder

Fondene har et langsiktig samarbeid både med Helgeseter og Barnas Fysioterapiser som er noen av våre hovedsamarbeidspartnere.

Arbeidet med å utvikle og tilrettelegge bo- og bystruktur primært for seniorer gjennom bygging av seniorboliger samt forskning rundt denne boformen er et viktig satsingsområde. Helgetun Seniorboliger ble bygget for 6 år siden som et forsøksprosjekt med oppføring av 32 seniorboliger. Både praktisk erfaring og forskning viser at dette er en fremtidsrettet og god løsning for samfunnet fremover.

Denne boformen som har vakt stor interesse både i Helse- og Omsorgsdepartementet og hos Husbanken. Vi har derfor besluttet å videreutvikle dette konseptet gjennom bygging av et nytt boligprosjekt på Marineholmen hvor også studenthybler er integrert. Dette prosjektet vil stå ferdig 2027.

Andre områder

GC Rieber Fondene støtter en lang rekke andre forskningsprosjekter, blant annet måling av lyd i havet gjennom samarbeid med seilskipet Statsraad Lehmkuhl og Havforskningsinstituttet. Det finnes veldig lite data på dette området og et seilskip uten motorvibrasjoner er en god base for å ta opp denne type informasjon.

Arbeidet med å utvikle og tilrettelegge bo- og bystruktur primært for seniorer gjennom bygging av seniorboliger samt forskning rundt denne boformen er et viktig satsingsområde.

Om GC Rieber Fondene

VISJON:

GC Rieber Fondene sin visjon i dag er å støtte mennesker med individuelle behov gjennom hele livet.

Da firmaet GC Rieber & Co. A/S feiret sitt 50 års jubileum i 1929, ble stiftelsen G.C. Rieber og hustru født Gysins Legat til Bergens Vel opprettet. Formålet med fondet var å «tjene til Bergen Bys vel», i takknemlighet for måten byen hadde tatt imot de sørtyske flyktningene som var om bord da «De Zee Ploeg» forliste i 1817. G.C. Rieber var en av seks foreldreløse søsken som ble opptatt i Bergenske familier.

GC Rieber Fondene består av

- GC Rieber Fondet
- Johanne Marie Rieber Martens Allmennyttige Fond, opprettet 1998
- Ragna Sofie og Chr. Riebers Allmennyttige Fond, opprettet 2000
- Paul (Paal) Riebers Fond til støtte for utdanning av supplerende terapier, opprettet 2012
- Vibeke Rieber Sommersten og Bernt Sommerstens stiftelse til fremme av bærekraftig utvikling, opprettet 2020

GC Rieber Fondenes grunnleggere:
Emma, f. Gysin og Gottlieb Christian
Rieber.

Bilde fra 1928. Fra venstre:
Paul Rieber, Christian Rieber og
Gottlieb Christian Rieber.

Formål og styring

Stiftelsenes mål og midler

Stiftelsene yter støtte til allmennyttige sosial og kulturelle formål, fortrinnsvis i Bergen. I tillegg ytes det bidrag til medisinsk og annen forskning. Det legges vekt på etiske retningslinjer som ærlighet, åpenhet og rettferdighet.

Midlene til den økonomiske støtten kommer fra avkastningen av stiftelsenes kapital. Målsettingen med kapitalforvaltningen er å oppnå en høyest mulig langsiktig avkastning innenfor en akseptabel og klart definerer risikoprofil.

Offentlig kontroll

Stiftelsene er underlagt og reguleres av Stiftelsesloven. Stiftelsene er registrert i Enhetsregistret og Stiftelsesregisteret.

Revisor: Ernst & Young AS

Styrende organer:

Styrene består av fem medlemmer med to varamedlemmer som velges med en funksjonstid på to til fire år. Det er likelydende styresammensetning i samtlige stiftelser.

Styret har i 2024 bestått av følgende medlemmer:

- Bjart Nygaard, styreleder
- Paal-Henrich Berle, styrets nestleder
- Jannike Rieber, styremedlem
- Vivi Cathrine Sommersten Brandstadmoen, styremedlem
- Renate Friele Hjortland, styremedlem
- Christian Rieber, varamedlem
- Paul Christian Rieber, varamedlem

KONTAKT

GC Rieber Fondene

Postboks 990 Sentrum
5808 Bergen

Besøksadresse: Damsgårdsveien 14, Bergen

E-post: fondene@gcrieber.com

Daglig leder: Anne Kristin Hernæs

Facebook: @GC Rieber Fondene

[gcrieber-fondene.no](https://www.gcrieber-fondene.no)

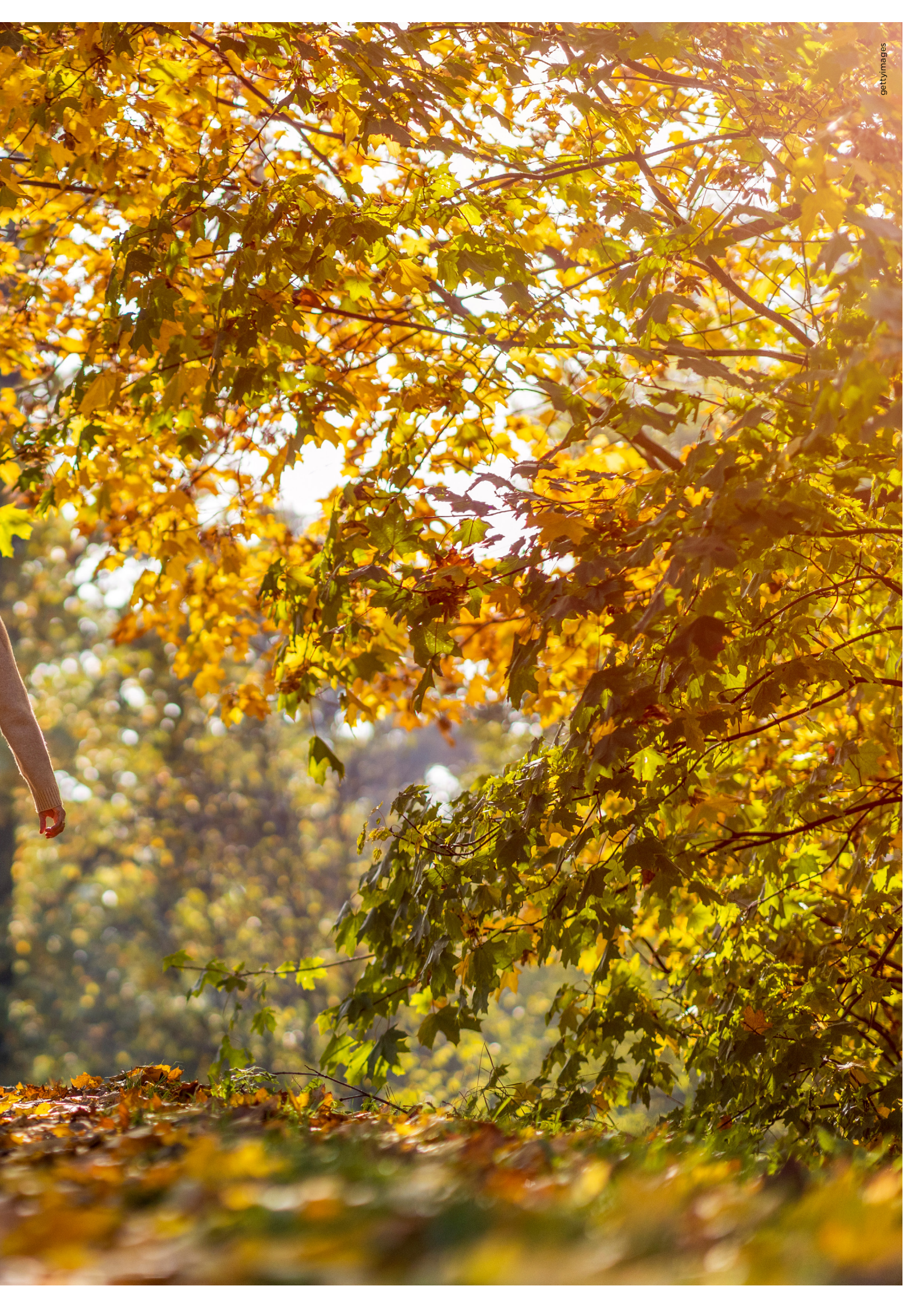
Styreleder gjennom 25 år og nå varamedlem i styret, Christian Rieber, ble valgt til årets Bergenser av BA sine lesere i 2024. Bildet viser Christian Rieber og redaktør i Bergensavisen Rune Ulvik.

Fra venstre: Bjart Nygaard, Jannike Rieber, Paul Chr. Rieber, Vivi Cathrine Sommersten Brandstadmoen, Christian Rieber, Renate Hjortland og Paal-Henrich Berle.

Sosiale formål

Helgeseter

FAKTA

- Etablert i 1954
- 30 beboere
- 6 bolighus
- Felleshus, gårdsdrift, verkstedshus, bakeri

helgeseter.org

«Arbeid for alle» har vært et motto på Helgeseter opp gjennom tidene, med pedagogisk tilrettelagte arbeidstilbud for beboerne.

Helgeseter sitt 70-års jubileum ble feiret med festmiddag i Hovedhuset. Etterpå var det dans og feiring i Veksthuset. Byrådsleder Christine Meyer hilste jubilaranten med rosende ord og styreleder Bjart Nygaard overrakte gave fra GC Rieber Fondene.

Det ble en flott feiring for alle, beboere, ansatte og gjester!

Byrådsleder Christine Meyer hilste Helgeseter med gode ord.

Daglig leder Geir Legreid ønsket velkommen til jubileumsfeiring.

Nytt hønsehus

Det nye hønsehuset ble tatt i bruk høsten 2024. Nå har huset 120 beboere som produserer egg til Helgeseter. Av andre gårdsdyr finner man blant annet hest, kyr og sau.

Disse kyllingene er nå blitt voksne høner og verper egg.

Dyrene trives på Helgeseter.

FAKTA

- Innflyttet i 2019
- 43 beboere
- 33 leiligheter
- Felleshus, parsellhage og nabogård

helgetunbolig.no

F.v: Barbro Skadsem (beboer), helseminister Jan Christian Vestre, Kristi Odéen (beboer) og stortingsrepresentant Marte Mjøs Persen.

Helgetun Seniorboliger

Helgetun er en viktig satsing for GC Rieber Fondene, og boformen er gjenstand for mye oppmerksomhet fra hele Norge.

Nabohuset til Helgetun ble kjøpt i 2023. Her er det innredet to leiligheter og en hybel, og alt er utleid. I underetasjen er det innredet treningsrom som er flittig brukt. Skrivestuen ble ferdigstilt i 2024.

Gjennom fjoråret fikk vi nye leietakere i noen leiligheter. De har funnet seg godt til rette i fellesskapet på Helgetun.

Trivsel og aktivitet

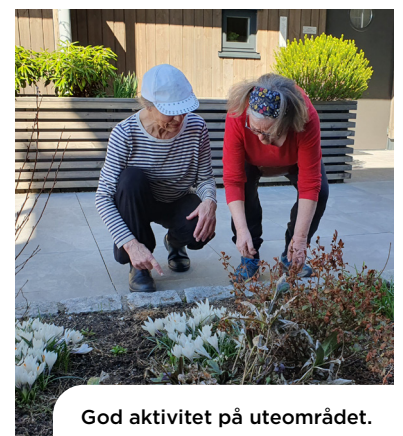
Alle aktiviteter er det beboerne som tar initiativ til, både turer, filmkvelder, fester og dugnader.

Våren 2024 ble det gjort en grundig rydding av utearealene og flere containere ble fylt – det ble fint! Det blir bygget en stor utebod som er laget av to containere. Det blir fint, med kledning og vinduer og dører. Dette gir kjærkommen plass til blant annet hageutstyr.

Prosjektet på Helgetun får stor oppmerksomhet blant politikere og forskere, i tillegg til kommuner som leter etter alternative boformer for eldre. Helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre var på besøk høsten 2024 og hadde samtaler med beboere og Bjart Nygaard fra GC Rieber Fondene. Ministeren var engasjert og veldig interessert.

Lyst og trivelig verksted.

God aktivitet på uteområdet.

Dugnadsgjengen Smøråsfjellets Venner sitt 25 års jubileum ble feiret på Fløyen sammen med representanter fra de andre dugnadsgjengene og blant annet ordfører Marit Warncke.
Foto: Tom Jarane.

«Du skal sørge for deg selv, din familie og dine medarbeidere så de, så vidt mulig, ikke faller samfunnet til byrde.»

G.C. Rieber

Frivillig arbeid som løser viktige samfunnsoppgaver

Det er nå klart for de fleste at det ikke lenger er mulig for samfunnet å dekke et stadig voksende behov innen helse og eldreomsorgen. Det er ikke bare spørsmål om penger, men rett og slett varme hender. Med økende antall eldre er der allerede nå mangel på kvalifisert personell for å gi nødvendig og forsvarlig omsorg. Omlegging og nye grep er nødvendig.

Formålet for GC Rieber Fondene er å medvirke til å løse allmenntilgjengelige krav og behov i Bergensområdet. Stifteren av firmaet etterlot seg mange gode råd og retningslinjer til sine etterkommere. Blant dem var ønsket om å gi støtte og hjelp til den sårbare del av befolkningen. Dette er en av grunnene til at Fondene nå minner om følgende råd: «Du skal sørge for deg selv, din familie og dine medarbeidere så de, så vidt mulig, ikke faller samfunnet til byrde.» Ordene «så vidt mulig» er viktige for det er ikke alle som har muligheter for å klare seg selv. Det er den svakeste del av befolkningen som Fondene for tiden prioriterer å støtte.

Erfaring fra 6 års drift av seniorsenteret Helgetun og SEFAS sin omfattende forskning viser at det å legge til rette for at de sterke kan hjelpe de svake kan være et viktig grep både i eldreomsorgen og i andre deler av samfunnet. I tidligere tider var omsorg, hjelp og dugnad avgjørende for at landet ble bygd og samfunnet fungerte.

Seniorer har ressurser som bør brukes

I Norge er der for tiden ca. 1 million mennesker som bor alene. Mange av disse er ensomme og mangler nettverk. Sammensetning av befolkningen i Norge er nå slik at nærmere 1/3 er over 65 år. Disse representerer en enorm ressurs som kan være nyttig i samfunnet dersom forholdene blir lagt til rette for deres medvirkning.

Det er tankevekkende at det er mange som lider av ensomhet samtidig som det nærmest er ubegrensede oppgaver i samfunnet som burde vært løst. GC Rieber Fondene søker å fylle dette gapet blant annet ved å oppmuntre og støtte til frivillig arbeid både i skog og mark, men også i andre deler av samfunnet.

Dugnadsgjengenes betydning

På de fleste fjellområdene i Bergen samarbeider GC Rieber Fondene med dugnadsgjenger som legger til rette for helsebringende friluftsliv. Frivillig arbeid i skog og mark fører ikke bare til at viktige oppgaver blir utført. Det skaper også et unikt kameratskap. Det sosiale nettverket som utvikles gjennom felles innsats bidrar til å redusere ensomhet som er så utbredt blant pensjonister. For mange erstatter dugnadsarbeidet det fellesskap de tidligere hadde på sine respektive arbeidsplasser.

Grunnlovens paragraf 112 slår fast at alle har rett til et miljø som sikrer helsen. Den sier også at alle har rett til natur hvor produksjonsevne og mangfold bevares. Bestemmelsen gir også vern for kommende generasjoner ved at naturressursene skal forvaltes på en allsidig og langsiktig måte.

Dugnadsgjengene møter mange vanskelige avveininger hvor mange gode intensjoner og mål lett kommer i konflikt. For å finne kloke og balanserte løsninger på vanskelige spørsmål har Rune Hesjedal sammen med GC Rieber Fondene utarbeidet en klar og omfattende veileder «Friluftsliv på lag med naturen». Den setter ord på både utfordringer og løsninger. Hesjedal har mange års erfaring fra Grønn Etat og miljøetaten i Bergen kommune. Hans kunnskaper og erfaring fra praktisk samarbeid med frivillige er av stor verdi for fortsatt innsats til beste for befolkningen og bevaring av vår enestående natur.

Dugnadsgjengen i Alvøen, med veileder.

Rune Hesjedal har sammen med Fondene utarbeidet en veileder for frivillige som arbeider med en bærekraftig tilrettelegging for friluftsliv.

Fanegrind «by night».

Fløting av tømmer på Bjørnevatn.

GC Rieber Fondene er med og bidrar, og vi håper Bjørnastølen vil bli flittig brukt av byens befolkning!

Bjørnastølen - en bynær Turlagshytte

Bergen og Hordaland Turlag sin første hytte innenfor Bergens bygrense blir nå en realitet med en trivelig stol på Bontveit i et nydelig turterreng.

Turlagets visjon er å skape et godt og nært tilbud som er særlig attraktivt for barn og barnefamilier. Dette er et oppnåelig mål for små føtter på tur med barnehage og skole. Stølen er også et flott mål for ungdomstrinnet.

Prosjektet er en kilde til frivilligengasjement i Bergen. Deler av oppgraderingen kan gjøres på dugnad og frivillige vil bli engasjert i tilsyn og løpende vedlikehold.

Troll på Fløyen

I Trollslogen er det kommet nye troll finansiert av GC Rieber Fondene.

Barnas Fysioterapisenter i 2024

Barnas Fysioterapisenter ble etablert i 2008 som en ideell stiftelse. De tilbyr spesialisert behandling til barn og unge med funksjonsnedsettelse.

Behandlingscenteret tilbyr fysioterapi og intensiv re-/habilitering for å hjelpe barn og unge med funksjonsnedsettelse til å i større grad klare seg selv i hverdagen. Tilbudet har vist seg å gi fantastiske resultater og fører til at barn og unge får utnyttet sitt utviklingspotensial for å oppnå best mulig funksjon i dagliglivet.

GC Rieber Fondene har vært en fantastisk støttespiller for Stiftelsen Barnas Fysioterapisenter siden oppstarten i 2008, og dette har bidratt til at mangfoldige barn og unge med funksjonsnedsettelse har fått en bedre hverdag. I 2024 har GC Rieber Fondene gitt støtte til pasienter ved senteret som ikke får dekket behandlingkostnader av det offentlige. Behandlingene dekkes etter søknad som vurderes av fagfolkene ved senteret. GC Rieber Fondene har også bidratt med støtte til oppgradering av lokaler og utstyr.

Pilotprosjekt klar for fase 2

Stiftelsen har gjennomført forskningsprosjekter som har bidratt til habiliteringsfeltet for barn og unge med funksjonsnedsettelse. Barnas Fysioterapisenter har fått støtte fra Ragna Sofie og Chr. Riebers Allmenntillegte Fond til et pågående prosjekt om intensiv behandling med ergoterapeut til barn og unge voksne med funksjonsnedsettelse i Bergen og omegn. I 2024 ble piloten ferdig og bearbeiding av disse dataene og planlegging av fase 2 i prosjektet er i gang. Stiftelsen var nok et år et samlingspunkt for fagmiljøet da de gjennomførte juleseminar for rundt 80 ergoterapeuter og fysioterapeuter fra Bergen og omegnskommunene.

Helse Vest avtale gir muligheter for flere barn og unge

1. april 2024 trådte den langvarige avtalen mellom Stiftelsen Barnas Fysioterapisenter og Helse Vest i kraft. Dette året har 91 unike barn med funksjonsnedsettelse fra hele landet fått muligheten til å trene opp nye ferdigheter gjennom intensiv målrettet trening. Slik kan de bli mest mulig aktive i lek, læring, arbeid og hverdagen ellers gjennom denne avtalen.

Samarbeider med Helgeseter Gård

Stiftelsen Barnas Fysioterapisenter er hele tiden i utvikling for å levere de beste tjenester, og ser frem til å skape nye muligheter og en bedre hverdag for barn og unge med funksjonsnedsettelse fremover. I 2024 inngikk Stiftelsen Barnas Fysioterapisenter et samarbeid med Helgeseter Gård. Her får barna mulighet til å ri på hest, lære om dyrestell og gårdsarbeid, samt se på og kanskje kose med gårdsdyr som hest, ku, sau og høns. De blir samtidig

FAKTA

- Etablert i 1998
- Åpnet i Solheimsgaten i 2008
- Fysioterapi og treningscenter over 600 m²

bfsnett.no

Gutt som lærer seg å skrive bokstaver på Reatouch.

Stolt gutt som rir på Helgeseter Gård.

utfordret i ulike utendørs fellesaktiviteter i ulendt terreng som de ofte møter i hverdagen i barnehage og på skole. Målet for dagene på gård, er at barna skal få gode opplevelser og oppleve mestring ved å delta i uteaktiviteter. I nye omgivelser får de ta i bruk de ferdighetene de øver på mens de er på opphold. Samarbeidet har vært til stor glede for barn, deres familier, og de ansatte på Barnas Fysioterapisenter.

Kongens Fortjenestemedalje til Jannike Rieber

I 2024 ble Jannike Rieber, gründeren av Stiftelsen Barnas Fysioterapisenter, tildelt Kongens Fortjenestemedalje, og fikk den utdelt av ordfører Marit Warncke. Det var en stor ære for Stiftelsen å arrangere en feiring av ildsjelen, pioneren, barnefysioterapeuten, og personen Jannike Rieber, som har gjort en uvurderlig innsats for sitt fag og for barn med funksjonsnedsettelse og deres foreldre og omsorgspersoner. På feiringen ble vi tatt med på en reise gjennom hennes årelange engasjement fra hennes initiativ til å etablere Ung Symfoni (Bergen Filharmoniske Ungdomsorkester), bidrag som mentor og veileder, fagbøker, til etablering av Stiftelsen Barnas Fysioterapisenter og tilrettelagt treningssenter Turbo Treningssenter, utvikling av kunnskapsbasert habiliteringstilbud til barn med funksjonsnedsettelse fra hele landet, og til hvordan hennes kontinuerlige bidrag til praksisnær forskning har bidratt til å etablere kunnskapsbaserte metoder og videreutvikle habiliteringsfeltet. I tillegg til Stiftelsens innlegg holdt både representanter fra Høgskolen på Vestlandet og Norges Fysioterapeutforbund flotte innlegg om jubilaranten. Pårørende tok også ordet og fortalte hvordan Jannike gjennom sin kunnskap og sitt brennende engasjement for barna har gitt barn og foreldre håp, pågangsmot, fremgang, selvstendighet og ny mestring gjennom hele sin arbeidskarriere.

Jannike Riber og ordfører Marit Warncke. Jannike er også styremedlem i GC Rieber Fondene.

Festspillene i Bergen

I 2024 besøkte Festspillene i alt 25 sykehjem, hvorav 18 av disse var generasjonsmøter med besøk av barnehage- eller skolebarn.

Totalt var det 1262 publikummere som fikk glede av arrangementene. Det var seks ulike artister som dro på miniturne til aldershjem og andre institusjoner for å opptre for folk som kan ha utfordringer med å selv oppsøke kulturarrangementer.

Årets festspillmusiker var fele- og fiolinspiller Ragnhild Hemsing, og hun er den første festspillmusikeren som spiller hardingfele. Hun tok pause fra sitt travle festspillprogram, for å holde konsert for både Solsletten og Helgeseter 28. mai.

Kammerorkesteret TrondheimSolistene spilte fem konserter, og den kritikerroste folkemusikktrioen Øst-erlide kom til Øvsttunheimen og Skjold Sykehjem.

Lyngbøtunet bo- og servicesenter og Gullstøltunet fikk besøk av sopran Lydia Hoen Tjore & pianist Ole Christian Haagenrud.

Fyllingsdalen teater gjorde seks ulike forestillinger av Gjenklang fra Glemselen.

«Både publikum og jeg var helt rørt, og jeg tørket tårer da jeg takket dem i plenum etter forestillingen,» sa Marit Takvam / Aktivitets- og frivillighetskoordinator ved Arna Aktivitetscenter som hadde besøk fra Gjenklang fra Glemselen. Konsertene var finansiert av GC Rieber Fondene.

Festspillmusiker Ragnhild Hemsing holdt konsert på Solsletten og på Helgeseter 28. mai.

«Både publikum og jeg var helt rørt, og jeg tørket tårer da jeg takket dem i plenum etter forestillingen,»

Ole Christian Haagenrud og Lydia Hoen Tjore holdt flere konserter på sykehjemmene i Bergen under Festspillene i 2024 (Foto: FIB).

Generasjonsopptog på Torgalmenningen.

Generasjon – en aldringsfestival

31. mai 2024 ble festivalen Generasjon arrangert for første gang.

Dette initiativet har som ambisjon å skape en ny og inspirerende møteplass på tvers av generasjoner, fagfelt, kulturer og roller for et mer aldringsvennlig samfunn.

Bakgrunn for festivalinitiativet

Vi er for første gang i verdenshistorien flere eldre enn yngre i verden, og i løpet av de neste ti årene må vi samarbeide for å løse store samfunnsutfordringer. Dette forutsetter både at vi tenker nytt sammen om aldring og muligheter som oppstår i møter mellom generasjoner. De store demografiske endringene vi står i synliggjør grunnleggende utfordringer knyttet til velferd, likestilling, flerkulturalitet, forskning, kunst og kultur, byutvikling og ikke minst balanse i eget liv. Hvordan kan vi ta bedre vare på oss selv og hverandre nå og i fremtiden? Aldringsfeltet har gjennomgående lav status, og det er stor avstanden mellom kunnskapen vi har og vår evne til å implementere denne i praksis. En festival er en unik anledning til å komme stereotypier, fordommer, kunnskapsløshet og avmakt i møte gjennom samtaler, kulturopplevelser og samarbeid.

Festivaldagen oppsummert

Generasjonsfestivalen 2024 ble avviklet på Litteraturhuset under Festspillene i Bergen, med aktiviteter fra 10 til 22. Vi hadde over 1200 besøkende og på scenen sto personer mellom 8 og 80 år. Festivalen besto av rundt 25 arrangement inkludert debatter, konserter, foredrag, verksteder og mesterklasser.

Midt på dagen oppsto vi festivalen på «Festalmeningen» der det var hilsen fra Festspilldirektøren, appeller, allsang med et nytt Generasjonskor under ledelse av Håkon Matti Skrede, samt et opptog rundt på Torgalmenningen med klovner, sykepleiere på trommer, banner og sang. Etter opptoget var det konsert i Universitetets aula i samarbeid med Bergen kommune og Bergen Nasjonale Opera med støtte fra Sparebanken Vest. Målgruppen for konserten var eldre, inkludert hjemmeboende personer med demens og deres pårørende.

Etter konserten fortsatte festivalen på Litteraturhuset med aktiviteter i alle tre rom i husets annen etasje. Festivalen ble avsluttet med et kvensk klubbkonsept av DJ Saunasatan. Festivalen knyttet også til seg noen «fringe»-aktiviteter som Bopilotkontor hos Byarkitekten og et miniseminar om kulturhistoriske perspektiver på kvinners aldring (hekser, jomfruer etc) i regi av UiB.

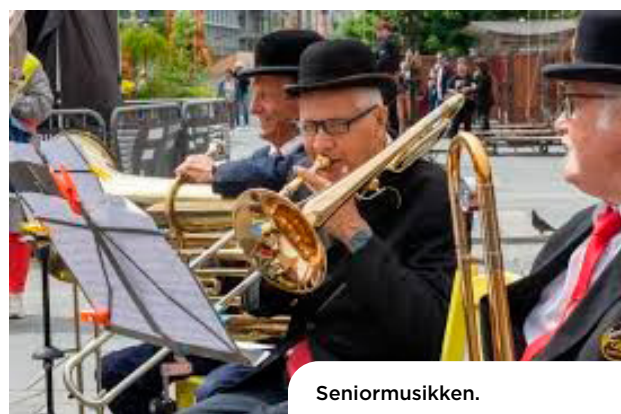
Festivalen er en flerårig satsning fra GC Rieber Fondene i samarbeid med Nasjonalt senter for aldring og helse, Bergen kommune og over 25 andre partnere. Ønsket er at festivalen skal vokse i omfang og påvirkningskraft fra år til år. Årets festival er 23. mai på Litteraturhuset med arrangementer i Korskirken, biblioteket, på KODE og Festalmeningen. Les mer på www.generasjonsfestivalen.no

Paneldebatt om eldres menneskerettigheter.

Seniordans på Torgalmenningen.

Seniormusikken.

Kultur

Opera ved Fjorden 2024.

Opera ved Fjorden

Opera ved Fjorden, Bergen Nasjonale Operas sommerakademi ble etablert i 2021.

Målet er å gi unge operasangere og orkestermusikere en enestående læringsopplevelse gjennom tett samarbeid med anerkjente fagfolk som Eivind Gullberg Jensen, Sascha Goetzl, Solveig Kringlebotn og Ivar Tindberg – samt med orkesterinstruktører og repetitører fra Wiener Staatsoper og alle de nordiske operaorkestrene. Akademiet sikrer grundig innsikt i vokalteknikk, dirigering, scenisk fremføring og orkestersamarbeid for dirigenter, musikere og sangere.

Det unike med Opera ved Fjorden er at alle disipliner innen opera blir undervist samtidig, «real time». Alle lærerne bidrar med kunnskap på tvers av fag, instrument og rolle – på den måten blir utbyttet for deltakerne en totalopplevelse med stimulering av alle «sanser» og aspekt ved det å framføre opera – et unikt innblikk i hvordan en opera blir til, samholdet og samspillet som skal til, og hvordan alle deler av en stor produksjon er like viktige for at resultatet skal bli bra.

GC Rieber Fondenes sangstipend til unge sangtalenter

GC Rieber Fondene ønsker å støtte videre utvikling for unge sangere med hovedvekt fra Bergen og Vestlandet, og to av sangtalentene som utmerket seg i årets akademi var tenoren Endre Aaberge Dahl fra Sogndal og sopranen Melissa Baug fra Radøy. I tillegg ble det også tildelt stipend til de to talentene Cecilia Lund-Tomter (mezzosopran) fra Oslo og Kristoffer Töyrä (bass-baryton) fra Tornedalen i Sverige.

Styreleder Bjart Nygård i GC Rieber Fondene gratulerer Endre Aaberge Dahl fra Sogndal som nettopp har fått den glade beskjeden om at han er en av årets mottakere av GC Rieber Fondenes stipend.

De tre andre stipendvinnerne er fra venstre: Melissa Baug, Cecilia Lund Tomter og Kristoffer Töyrä. Operasjef Eivind Gullberg Jensen er blant de første gratulantene. (Foto: BNO)

FLØIBANEN

Opera Opptur

I samarbeid med Fløibanen ble det i 2024 holdt minikonsert på Fløibanen under Festspillene. Unge sangere fra Bergen Nasjonale Opera sang på noen «oppturer» til stor begeistring for byens befolkning og turister.

«Våren» av Grieg på Fløibanen.

Bergen Filharmoniske Ungdomsorkester

8. -14. oktober var BFUng på turné til Spania hvor de gjorde totalt fire konserter i byene Ávila, Salamanca, Valladolid og León.

Det nordiske programmet, som bestod av verker av Grieg, Tveitt, Hovland og Sibelius, ble tatt veldig godt imot hos de totalt 2500 spanske publikummerne.

I reisefølget var 87 unge musikere, sangsolist Hedvig Haugerud, dirigent Kjell Seim, administrativ leder Viviann Alme og seks foreldrehjelpere. Turnéen var en stor suksess og betydde mye for orkesterets samhold, samspill og sosiale liv. BFUng takker for støtten GC Rieber Fondene gav og som gjorde det mulig for oss å reise på turné.

Ung musikanter.

Ishavnæringen

– selfangstutstilling på ishavsmuseet

For noen hundre år siden var de fleste i Norge helt avhengige av hva de selv kunne dyrke, fiske og fangste.

Sjøpattedyr som sel og hval var en viktig del av livsgrunnlaget. Selfangsten og videreforedling av fangstproduktene var en viktig næringsgren i Norge.

I årene før krigen i 1940 deltok ca. 80 skuter i selfangsten og ble en betydelig og bærekraftig næring som bidro til verdiskaping langs kysten uten offentlige subsidier, som bl.a. landbruket var avhengig av.

GC Rieber – et bindeledd mellom ishavsfangst og verdenshandel

Ishavsproduktene ble den gang ikke videreforedlet i Norge. De ble solgt som råvarer til utlandet. På grunn av at bankene ikke ville gi utrustingslån til risikofylte turer til ishavet kom GC Rieber & Co til å spille en viktig rolle da landet vårt skulle bygges opp igjen etter krigen. Firmaet finansierte fangstturer og bygget samtidig mottakeranlegg og industrianlegg for videreforedling av ishavsproduktene. GC Rieber engasjerte seg tungt i både fangst, mottak, industri og omfattende internasjonal handel. Ishavnæringen var i mange år en livskraftig næring. Verdiskapingen var i størrelsesorden 100 mill. per år. Det var mange penger på den tiden. GC Rieber var et viktig bindeledd mellom ishavet og utallige kunder rundt om i verden. Spennvidden var enorm. Fra fattigslige småbruk langs kysten og til internasjonale motehus.

Bilde fra utstillingen: «Fortuna» da hun ble presset ned av ismassene.

En stolt historie

Det var ikke naturlige grunner for at Norges eldste næring ble avviklet i åttiårene. Heller ikke markedsforholdene. Det var misforstått naturvern hensyn og menneskers uvilje mot å se dyr bli avlivet på den hvite isen.

Historien om norsk selfangst er en stolt historie om hardt og farlig arbeid, pågangsmot, og ukuelig innsats. En historie om kvinner som tok ansvar for hus og hjem samtidig som de måtte leve med uro og frykt for dem som hadde farlige ishavet som sin arbeidsplass. Og historier om ungguttene som ble menn.

Det er både viktig og gledelig at Ishavsmuseet Aarvak i Brandal bevarer historien om selfangstnæringen som har betydd så mye både for store deler av kysten vår og også industrien på land.

På grunn av at GC Rieber kom til å spille en betydelig rolle i hele ishavnæringen støtter GC Rieber Fondene Ishavsmuseet. Forfatter Johannes Bjarne Alme har med støtte fra Fondene skrevet den dramatiske historien om norsk selfangst.

Forskning

Hydrofoner på Statsraad Lehmkuhl

Utstyrt med en avansert undervannsmikrofon skal Statsraad Lehmkuhl lytte til lyder i havet på den neste One Ocean Expedition. Hydrofonen, som er en gave fra GC Rieber Fondene, skal gi ny kunnskap om både dyreliv og menneskeskapt støy. På Akvariet i Bergen kan publikum oppleve lydene fra ekspedisjonen i en ny og spennende utstilling.

I motsetning til moderne, motoriserte forskningsskip tilbyr et seilskip et lydløst miljø for lydopptak under vann, uten forstyrrende lyder fra motor og propeller – perfekt for å studere marine liv!
Foto: André Marton Pedersen.

«Havet kan se stille ut, men under overflaten er det masse lyd.» Geir Huse, forskningsdirektør sier:

– Å kartlegge både biologiske lyder og menneskeskapt støy er utrolig viktig, siden det er lite data på dette området. Vi regner med å høre mest sjøpattedyr som delfiner og hvaler. De lager kraftige lyder som bærer langt.

– Men også mange fiskearter lager lyd. I Lofoten er det kakofoni av lyder når hanntorsken kurtiserer hunnene med kraftige trommelyder i gytetiden – en ekte havets tiurleik! Det blir spennende å se hva som fanges opp når vi slipper ned en mikrofon i dypet.

Seilskip: Den perfekte lydfangeren

I vann beveger lyden seg mye raskere enn i luft. Hydrofonen kan derfor fange opp lyder fra store områder.

– Uten forstyrrende lyder fra motor og propeller, er et seilskip perfekt for lydopptak under vann, sier Huse.

Menneskestøyens innflytelse

Havforsker Huse trekker en parallell til seilskutetiden. Da var det nesten ingen menneskeskapt støy i havet. I dag har vi utallige fartøy og mye aktivitet langs

kysten, spesielt fra oljeindustrien og utbygging av havvind. Hvordan støyen påvirker dyrelivet vet forskerne foreløpig lite om.

– Dette er en type forurensning som har blitt undervurdert. Vi vet at hval, som tidligere kommuniserte over store havområder, nå har problemer med å få lydene sine fram. Menneskelig støy forstyrrer beskjedene. Også fiskens vandringsruter kan påvirkes av støy, avslutter Huse.

Hydrofon.

React Study Bergen

En forskergruppe ved Høgskulen på Vestlandet (HVL) skal finne ut om det er sunt å isbade og være i badstu.

Testpersonene skal være uti den kalde fjorden i ett minutt, så skal de inn i saunaen. Hovedmålet er å undersøke de akutte effektene på blodtrykket i hvile og under fysisk stress. Det blir tatt blodtryksmåling og EKG før og etter det kalde badet og saunaoppholdet, og testpersonene er menn og kvinner 18-50 år som ikke driver med isbading.

HVL har en flyttbar testlab som brukes under forsøkene, og har blant annet fått støtte fra GC Rieber Fondene.

Opp av den kalde fjorden.

Inn i varm sauna.

BetterAge

BetterAge sikter på å utvikle sosiale, rimelige og bærekraftige bomiljøer, for eldre voksne.

Med et Senter for forskningsdrevet innovasjon (SFI) ønsker vi å overvinne kritiske hull i eldreomsorgen sammen med industri, kommuner og akademika.

Senteret har som mål å forbedre eldreomsorgen ved å designe nye smarte boliger for eldre gjennom samarbeid med andre akademiske institusjoner og privat sektor. Seniorboligene på Marineholmen er sentrale for forskningen på senteret.

GC Rieber Fondene samarbeider med Professor Bettina Husebø og SEFAS om dette spennende prosjektet.

Internasjonale bidrag

Soldater i skyttergraven med nødrasjoner fra GC Rieber Fondene.

Fritt Ukraina og HMM Helsehjelp Ukraina

Ukrainas befolkning utsettes for umenneskelige prøvelser. Dette er mennesker som i 2022 levde fredelige liv, ganske likt våre. De hadde en velfungerende samfunnsinfrastruktur rundt seg, og det mest basale som helsetjenester, mat og varme ble tatt for gitt. Med Russlands militære aggresjon er situasjonen dramatisk endret. Krigshandlinger, bombeangrep, død og fordervelse er dagligdags og sivilbefolkningen lider. Nødetatene, sykehusene og saniteten i det ukrainske forsvaret mangler viktig og livreddende utstyr.

I 2024 har GC Rieber Fondene støttet Fritt Ukraina og HMM Helsehjelp Ukraina.

100% av innsamlede midler går direkte til å hjelpe Ukraina. Begge organisasjonene gjør et imponerende arbeid!

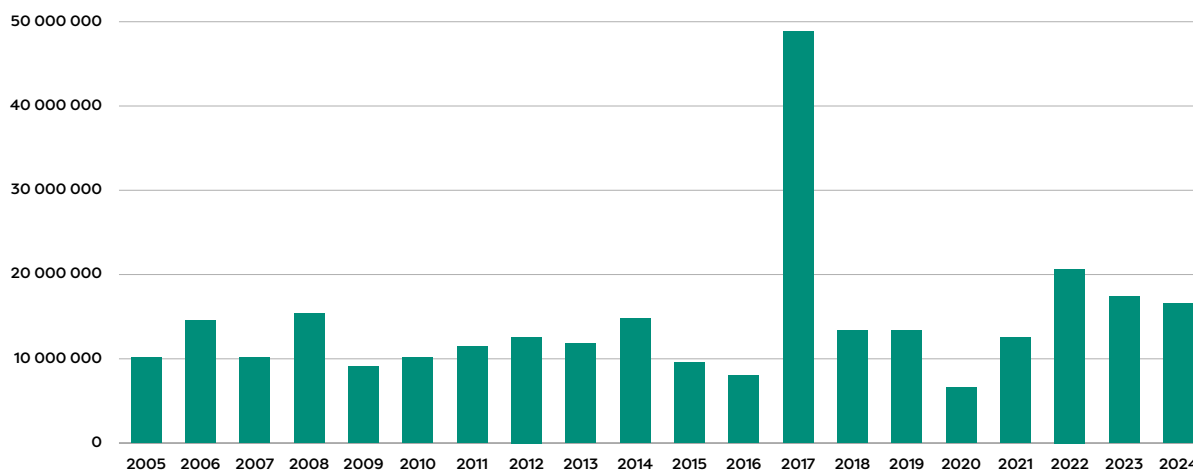
Hovedtall fra regnskapene 2024

Nøkkeltall (hele tusen)

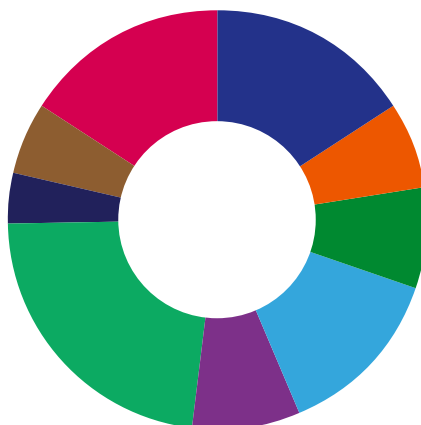
RESULTAT	2024	2023
Ordinære inntekter	83 530	111 320
Tildelinger	-16 578	-17 430
Andre kostnader	-3 274	-2 396
Driftsresultat	63 678	91 494

BALANSE	31.12.2024	31.12.2023
Urørlig egenkapital	90 840	90 840
Fri egenkapital	832 932	769 354
Ikke utbetalte bevilgninger	13 787	13 229
Sum gjeld og egenkapital	937 559	873 423

Tildelinger per år siste 20 år

Tildelinger siste 20 år pr. formål

Andre sosiale formål

Barnas Fysioterapiser

Byfjellene/dugnad

Forskning

Helgeseter

Helgetun

Internasjonale formål

Klimaforskning

Kultur

GC RIEBER FONDENE

GC Rieber Fondene
Solheimsgaten 15 / P.O.Box 990 Sentrum / N-5058 Bergen
Tel 55 60 70 00
www.GCRIEBER-FONDENE.no